

ČITATELJI! Prosimo, pogledajte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebuje list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 93 — Štev. 93

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, TUESDAY, MAY 12, 1942 — TOREK, 12. MAJA, 1942

VOLUME L — LETNIK L

ZA NEKAJ VEČ KOT
na dan dobivate ...
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA DOM
(Izveniš sobot, nedelj in praznikov)
ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

NEMCI PRIČELI OFENZIVO

VČERAJ KMALU PO SONČNEM ZATONU JE NEMŠKA ARMADA 2.000.000 MOŽ NA JUŽNI RUSKI FRONTI PRIČELA DOLGO NAPOVEDOVANO OFENZIVO. — POLURADNA POROČILA NAZNAJAJO IZ MOSKVE, DA SO NEMCI V TO OFENZIVO VRGLI SILEN VOJNI STROJ OKOLI 24 OKLOPNIH DIVIZIJ, OD 1000 DO 2000 AEROPLANOV IN VELIKANSKO MNOŽINO INFANTERIJE NA 250 MILJ DOLGI FRONTI OD DNJEPROPETROVSKA NA SEVERU PA DO POLOTOKA KREČA NA KRIMU.

Nek vojaški zastopnik v Kujbiševu je priznal, da so se na nekaterih krajih Rusi nekoliko umaknili, da pa so povsod obdržali svojo utrjeno črto.

Rusi pa naznanjajo, da so pričeli svojo ofenzivo na Kareliji severno od Leningrada, kjer so v teku zelo vroči boji. Neko zelo verjetno poročilo, ki ne prihaja iz ruskih virov, pravi, da se pomikajo močne nemške armade proti jugu in severu od Smolenska. Isto poročilo tudi pravi, da Rusi napadajo iz Elnije proti Smolensku in ob zapadnem bregu Dnjepra. Vse to kaže, kot da nameravajo Rusi na osrednji fronti z vso silo vdariti.

Na ozkem polotoku Kreča na Krimu so se pričeli vroči boji in rdeča armada se trdovratno brani proti močnim nemškim napadom.

Novi boji na Kreču so prekinili mir, ki je vladal od decembra, ko so Rusi vrgli Nemce iz mesta Kreča na zapadni strani ozkega preliva, ki veže Črno morje z Azovskim morjem.

Ko je v decembru ponehala nemška ofenziva, so Rusi pričeli ofenzivo in so pregnali Nemce 30 milj proti zapadu ter se polastili črnomoškega pristanišča Theodozije, toda pozneje so ga morali zopet zapustiti.

Sinočno poročilo naznanja, da na drugih krajih fronte ni nobenih izpremenb. Na severni fronti pa so v teku hudi boji, v katerih gubijo na vojaštvu in vojnem materialu.

Sovjetsko poročilo tudi pravi, da je bilo večeraj uničenih 38 nemških aeroplanov, Rusi pa so jih izgubili 12. Od 3. maja so Nemci že izgubili 209 aeroplanov, Rusi pa 98.

S strel visokih poslopj v Leningradu je mogoče videti, kako Nemci do pasu brodijo po ledeni vodi in pripravljajo napadalne postojanke, kar kaže, da nameravajo Nemci pričeti s splošnim napadom na mesto, čegar predmestje nemška artilerija še vedno obvladuje.

Neko poročilo iz Moskve naznanja, da je večeraj na nekaterih krajih severne fronte nekoliko snežilo in najbrže zadnjič v tej zimi; po cesti blizu Možajška pa so se ruski vojniki izprehajali v gorkem soncu. Zemlja v Ukrajini je že dovolj suha, da se morejo pričeti vojne operacije.

Partizani so zapadno od Moskve iztirili dva vlaka in ubili jih bilo 1000 nemških vojakov.

Sedaj je mogoče objaviti, da se na stotisoče ruskih vojakov vozi na fronto na Fordovih traku, v tovornih železniških vozovih in jezdijo na kratkonogih stepskih konjih. Na milijone vojakov je na potu na fronto, da zasedejo odkazane jim postojanke. Ruski vojniki gredo počej na fronto, kajti pre-

Ali bo prišla plinska vojna?

Angleški ministrski predsednik Winston Churchill je resno posvaril Nemčijo, da naj bo pripravljena, da se bodo v sedanji vojni tudi zavezniki posluževali plinov, ako jih bo pričela uporabljati Nemčija.

Churchill je rekel, da zavezniki odločno zamerjajo uporabo plinov, da pa so se nazivlje temu z njimi dobro preskrbeli za slučaj, da jih prične Nemčija uporabljati. Prav posebno pa je Churchill po varil Nemčijo, da bodo nemška mesta doživela najhujšo vojno s plini, kakršne si ne morejo niti domisljevati, ako prične plinsko vojno proti Rusiji.

"Prav jasno hočem povedati," je rekel Churchill, "da bomo neizvzvano plinsko vojno proti naši ruski zaveznici smatrali ravno tako, kakor bi bila obrnjena proti nam. In če bo Hitler to pričel, tedaj bomo našo vedno večje zračno brodoge porabili v to, da bomo ponesli največjo plinsko vojno daleč v Nemčijo na vojaške predmete."

Znano je, da se je Anglija s plini, ki jih je mogoče uporabiti v vojni, zelo dobro pripravila in da bo s tem orožjem prav gotovo prekosila Nemčijo in bo tudi končno zmagala, ako bi Nemčija pričela rabiti plin.

V plinski vojni proti Angliji Nemčija ne bi mogla ničesar doseči, kajti angleške zaloge so tako velike, da se nemške z njimi niti najmanj ne morejo primerjati. Kemiki so iznašli najbolj strupene pline, ki so še bili kdaj poznani. Ob ugodnem vremenu morejo angleški aeroplani mesto bomb spuščati strupene pline. Plin, spuščen iz višine petih milj, bi prišel na zemljo v obliki megle. Izvedeni popolnoma vstavi vsako delo v takih industrijskih krajih, kot je Stuttgart, železnice ne bi mogle obratovati, pristanišča bi bila popolnoma vstavljena. Za slučaj, da bi Nemci pričeli rabiti plin, so Angleži na to dobro pripravljani. Med angleških prebivalstvo je bilo razdeljenih 78.000.000 mask proti plinom.

Angleški vojaki so dobro poučeni v uporabi plinskih mask in po vseh šolah se šolski otroci vežbajo v uporabi mask.

Amerika zahteva Martinique

Radio postaja v eBrinu prinaša poročilo iz Vichyja, ki pravi, da so Združene države zahtevale, da so francoske bojne ladje na Martinique razorožene in da je dovoljeno, da ameriško vojaštvo zasede otok.

Poročilo pravi dalje, da so Združene države tudi zahtevale, da francoski guvernier izroči več tankerjev, ki se nahajajo v Fort de France in da prepušti več strateških krajev.

Od padea Francije se nahajata v nekem pristanišču na Martinique matična ladja za aeroplane Bearn in dve križarki.

Prisiljeni so, da se bodo po vročih bojih in hudih naporih zopet vrnil v civilno življenje. Ruski vojak gre v boj z velikim sovraštvom do Nemcev in s trdnim voljo, da stori vse, da bo zmagala dobljena.

Nemci poizvedujejo

Nedavno se je nemško vrhovno poveljstvo zavzelo, da dožene, kaj v resnici mislijo Washington, London in Moskva, kadar govore o vojni "do zmagovitega konca."

To poizvedovanje so vodili posebni nemški agenti, ki so bili poslani v nevtralne prestolnice Stockholm, Bern, Lizbona, Ankara in Vatikan. Vsi so ugotovili, da so zavezniki trdni v svojem sklepu, da se mora vojna nadaljevati do konca.

Nemško vrhovno poveljstvo ni želelo dognati, ako bi bilo na kak način mogoče skleniti mir, temveč, ako se bo morala Nemčija, kadar bo izločen en sovražnik — predvsem Rusija — še dalje boriti z drugimi državami združenih narodov do konca. Skratka: nemški agenti so imeli nalogo dognati, ako ima Nemčija pred seboj kratko ali dolgo vojno.

KITAJCI VSTAVILI JAPONCE

Kitajci so s pomočjo ameriških aeroplanov ubili 4500 Japoncev, ki so vpadli na Kitajsko po Burmi cesti. Japonci beže proti meji Burme, kjer jim preti nevarnost od druge kitajske armade, ki prihaja proti severu od Mandalaje. Japonska armada, ki je zavzela Lašio

jo in je nato vpadla na Kitajsko, je baje popolnoma uničena.

URAUVNANJE CEN
Sinoči popolnoma je stopila v veljavo vladna odredba glede cen raznih potrebščin. Izdelovalci in veletrgovci so morali znižati cene raznemu blagu na višino, ki je bila v veljavi v mareu letošnjega leta.

Danes teden pa bodo trgovci postavili zopet cene, ki so bile v veljavi v mareu.

Po vladni odredbi, ki ima svoj poglobitveni namen vstavitvi vsako navijanje cen, bodo cene ostale na sedanjem višku za celo dobo vojne in tekem tega časa ne bo smel nikdo povišati cen.

Zjutraj pa Henry-Haye še ni naznanil svojega obiska pri državnem tajniku, dasi je bilo objavljeno, da je iz Vichyja že prejel tozadevna navodila.

V soboto sta admiral John H. Hoover in načelnik urada za evropske zadeve v državnem departmentu Samuel Reber admiralu Robertu vročila ameriške zahteve ter sta obenem opozorila na Lavalovo sodelovanje z nemškimi oblastmi.

Na to vprašanje je treba natančno odgovoriti, predno bo Nemčija pričela svojo spomladno ofenzivo. Nemški generali so prišli do sklepa, da nikakor ne kaže pričeti splošne ofenzive in poraziti enega sovražnika za drugim, če bi se že izmučena Nemčija morala bojevati še dalje. To bi bilo prenevarno in so zato mnenja, da je boljše ne pričeti splošne ofenzive in rajše tvegati dolgo vojno.

Nemško vrhovno poveljstvo se je v tej točki popolnoma sporazumela in je svoj sklep tudi predložilo Hitlerju, čegar odločitev pa še ni znana in mogoče še ne bo znana več mesecev.

URAUVNANJE CEN
Sinoči popolnoma je stopila v veljavo vladna odredba glede cen raznih potrebščin. Izdelovalci in veletrgovci so morali znižati cene raznemu blagu na višino, ki je bila v veljavi v mareu letošnjega leta.

Danes teden pa bodo trgovci postavili zopet cene, ki so bile v veljavi v mareu.

Po vladni odredbi, ki ima svoj poglobitveni namen vstavitvi vsako navijanje cen, bodo cene ostale na sedanjem višku za celo dobo vojne in tekem tega časa ne bo smel nikdo povišati cen.

Zjutraj pa Henry-Haye še ni naznanil svojega obiska pri državnem tajniku, dasi je bilo objavljeno, da je iz Vichyja že prejel tozadevna navodila.

V soboto sta admiral John H. Hoover in načelnik urada za evropske zadeve v državnem departmentu Samuel Reber admiralu Robertu vročila ameriške zahteve ter sta obenem opozorila na Lavalovo sodelovanje z nemškimi oblastmi.

Iz tega se more sklepati, da se državni departmentu glede Martinique in drugih francoskih otokih v ameriških vodah ne mara pogajati s francosko vlado, kateri načeljuje Laval, temveč naravnost z guvernierjem francoskih posestev ob ameriški obali.

Na ruskem severu

Ruska rdeča armada neprestano nabija na nemško utrjeno črto na severni in osrednji fronti. Medtem pa ruske guerilske čete napadajo Nemce v ozadju v tako velikem obsegu, kot še nikdar poprej.

Posebno veliki spopadi se dogajajo okoli Kalinina in Ilmskega jezera. Obe strani zopet porabljata veliko število tankov.

Navzile blatu in mokri zemlji rdeča armada neprestano napreduje okoli Kalinina in list "Rdeča zvezda" poroča, da pada ena nemška utrjena črta za drugo. Nemci se pripravljajo na protinapade in vedno skušajo kak ruski prednji oddelek izvabiti v past ter Rusom iz rok iztrgati inicijativo, toda najbrže se jim ne bo nikdar posrečilo.

Na osrednji fronti je bil uničen en cel nemški polk. V okolici Imen jezera so Nemci večkrat napadli s tanki, toda niso dosegli svojega namena.

Kot poroča United Press, so v soboto v zračni bitki izgubili Nemci 25 aeroplanov, Rusi pa 18.

Nemci so pri Leningradu tudi popolnoma izpremenili svojo taktiko in se več ne drže po hišah v vaseh. Navadno se utrdijo v kakem gozdu in na hriboh. Ruski topovi so nemškim postojankam okoli Leningrada povzročali velikansko škodo, toda v gozdovih jih ne morejo več najti. Nedavno, ko so Rusi zavzeli eno vas, je bilo ubitih 1500 Nemcev in so izgubili 11 topov in 60 utrdb.

Podkomisar za tančno industrijo Aleksander Goregljad je sporočil, da morejo ruske tovarne izdelati dovolj tankov, da zagotovijo zmago leta 1942, kakor je Josip Stalin zahteval v svojem dnevnem povelju 1. maja.

Tovarne za tanke se nabajajo daleč v notranosti dežele, kamor so bili prepeljani stroji iz zavzetega ozemlja.

Podmornica prebila blokado

Ameriška podmornica Trout se je prebila skozi japonsko blokado okoli Corregidora prvi teden v februarju in je posadki pripeljala nove tripalčne izstrelke za protizračne topove, ki so jih branilci otoške trdnjave zelo rabili.

Sedaj tudi počasi prihajajo poročila o vseh nedostatkih, ki so vladali na Corregidorju. Tako so bili vsi 12-palčni in 3-palčni topovi trdnjave na prostem in so jih morali vojniki basati na prostem ter so bili pri tem izpostavljeni napadom japonskih aeroplanov. Pred vojno topov ni bilo dovoljeno skriti zaradi tozadevne pogodbe z Japonsko in Anglijo.

Branitelji otoške trdnjave so bili popolnoma izpostavljeni japonskim napadom, medtem ko je bila japonska artilerija za goro popolnoma skrita. Ker Amerikanci sploh niso imeli aeroplanov, tudi niso mogli iz zraka opazovati sovražnih operacij.

Skoro vsi vojaški šotori so bili na vrhu hriba in so bili takoj spočetka uničeni. Ameriški in filipinski vojniki so večinoma spalji na prostem. Nikdar niso bili na varnem v duplinah in hodnikih, kot si je vsakdo mislil.

Corregidor je imel le nekaj protizračnih topov in je moral zelo varčevati z municijo.

Glavna bolnišnica na Corregidorju je bila porušena 2. januarja. Zasilna bolnišnica pod zemljo pa je bila natlačena in mnogo ranjencev je vsled tega moralo ostati na prostem.

GENERAL GIRAUD

Poročila o bivanju generala Henrija Honore Giranda so tako zmedena, da ni mogoče vedeti, ali živi z zasedeni ali pa nezasedeni Franciji. General Girand, ki je bil poveljnik osme francoske armade, je bil vjet v maju leta 1940. Zaprt je bil v trdnjavi Koenigstein, kateri grad je še iz 13. stoletja in stoji

na visoki skali nad Labo blizu Draždan na Saškem. Po vrvi se je spustil skozi okno gradu in je pobegnil.

Nemčija je od vlade v Vichyju zahtevala, da je general Giraud zopet izročen in Laval ga je bil pri volji izročiti, toda proti tej nameri je nastopil maršal Petain. Iz Nemčije pa je takoj prišel glas, da ne bo noben francoski vojni ujetnik več izpuščen, dokler ne bo izročen general Giraud. Večeraj

Ruski petrolej

Velika petrolejska polja v Baku, Maikopu in Grozniju so dajala skoro 90 odstotkov vsega letnega pridelka 30 milijonov ton. Ko se je pričela vojna, so tudi ruski inženirji šli na delo in so iskali petrolej in nvertali ter odpirali nove vrelce.

Velikanski boj med Nemčijo in Rusijo je boj za ruski petrolej. Petrolejska politika ruske vlade od jeseni je bila naslednja:

1. Postaviti nepredorni zid proti nemškim armadam, ki se pripravljajo, da iz Ukrajine vdarijo na Kavkaz in Osrednjo-ga Vzhoda;
2. Povečati pridelok petroleja z vsemi stroji, ki so na razpolago, na petrolejskih poljih ob Uralu in Osrednji Aziji, kjer so vsled svoje zemljepisne lege varni pred napadom.

Največje petrolejsko polje je v Balku. Z njim se moreta primerjati je polji v dolfini reke Embre na severovzhodni strani Kaspiskega morja in pokrajina med Volgo in Uralom, kjer so mesta Sizran, Kujbišev in Čeljabinsk.

Posebno na tem kraju se je tekem vojne razvila velika pe-

MADŽARI IN RUMUNI SE TEPEJO

V Moskvi je bilo izdano uradno naznanilo, ki pravi, da ste se na meji spopadli madžarska in rumunska straža in sta se bojevali dve uri.

Do spopada je prišlo, ko je rumunska straža poneli prekočila mejo pri Brecku ter napadla svoje "zaveznike" v taborn. Ubilih je bilo 20 Madžarov, Rumunci pa so svoje mrtevce odnesli s seboj čez mejo.

Pred nekaj tedni je Mihail Antonescu, brat rumunskega diktatorja, pozival rumunsko mladino v Transilvaniji, da se bori za priklonitev Transilvanije k Rumunski. To je Madžare razburilo in časopisje je zelo ostro pisalo proti Rumunski. To pa je Hitlerja tako razkačilo, da je 22. aprila zagrozil, da bo bombardiral Budimpesto in Bukarešto, ako se Madžari in Rumunci ne nehajo pripraviti zaradi Transilvanije.

Rumunci tudi dolže Hitlerja, da je od Rumunske zahteval več vojakov za rusko fronto kot pa od Madžarov. Od 800 tisoč vojakov, ki jih je Rumunska poslala v Rusijo, jih je izgubila že 250.000, medtem ko je madžarska armada na ruski fronti zelo majhna.

Kupujte United States Savings Bonds in Stamps!

Šnje poročilo naznanja, da je bil Giraud aretiran v Ženevi v Švici, od koder je nameraval z napačnim potnim listom potovati v Lizbono na Portugalskem.

Najnovejši in najizdatnejše petrolejsko polje se sedaj razvija na prostrani gorski planoti v republiki Uzbekistan v osrednji Aziji. Tudi v bližini Taškenta so našli bogat petrolejski vrelce.

S poročilo ameriškega orođa za vrtanje, ki je prišlo v Rusijo malo pred vojno, upajo ruski inženirji najti še mnogo vrelcev.

Da pa se najde nov vrelce, je treba mnogo naporne dela in predno so zgrajene vse naprave, vzame zopet mnogo časa.

Vsled velikanske porabe petroleja v vojni morajo petrolejske naprave neprestano obratovati po 24 ur na dan.

“GLAS NARODA”

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slavonic Publishing Company, (A Corporation), Frank Baker, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

49th Year

“Glas Naroda” is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

En celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za štiri leta \$18.—; za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

“Glas Naroda” izhaja vsaki dan izvenomli sobot, nedelj in praznikov.

“GLAS NARODA,” 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1543

RUSKA ŽENA V VOJNI

Mnogokrat smo že slišali, da se v sedanji vojni dejanskih bojev vdeležujejo tudi ruske žene in dekleta. Ruska žena se je postavila ob stran svojega brata vojaka in se bori z njim ramo ob ramo za svojo domovino. Pozimi so prihajala z ruske fronte poročila, kako so ruske žene v hudi zimi, ki je bila menda najhujša v sto letih, tik za fronto skrbele za gorko pijačo za vojaške, da so mogli prenašati strašni mraz. Zato je tudi ruska armada skozi vso zimo napredovala, medtem ko so se Nemci vedno umikali. Nemški vojak ni imel zadostne obleke, pa tudi ne primerne hrane.

Slišali smo o junaških ruskih dekletih, ki so med sovražnim ognjem reševale ranjence in jih odnašale v varno zavetje.

V nedeljo pa je imel Protifašistični odbor sovjetskih žena v veliki dvorani v Moskvi, kjer so pod carsko vlado prirejali velike plesne, veliko zborovanje, na katerem so govornice razodele svojo odločnost, da se hočejo boriti za svojo domovino, kakor se bore njihovi bratje.

Pod visokim stropom in med krasno slikanimi stenami je na tisoče delegatkin iz vseh krajev prostrane Rusije kazalo pestro sliko.

Razum nekaterih starejših kmetskih žena z rutami na glavi so bile delegatkinje lepo oblečene. Sovjetska žena leta 1942 je zdrava, prikupljiva in, kar je najvažnejše, priprosta, pa tudi dobra govornica.

Delegatkinje so nastopale na govorniškem odru in so poročale o svojem delovanju v svojem kraju.

Prohorova, ki se bori med gorilskimi četami ali partizani in nosi na prsih odlikovanje rdeče zastave, je rekla: “Sem navadna ruska kmetka žena iz okolice Moskve. Na svoje oči sem videla, kako so Nemci umorili mojo 16 let staro prijateljico, ker je vozniku ruskega tanka povedala, kje se nahaja jo partizani.

“Četudi gozda nisem dobro poznala, sem se pridružila partizanom ter sem bila dodeljena patrolnemu oddelku. Nekateri so mi pravili, da je to nevarno delo, toda meni se ne zdi, kajti ne bi bila sovjetska žena, ako ne bi pomagala rdeči armadi. V mojem oddelku je pet žena in deklet.”

Že bolj postarna učiteljica iz Sebastopola po imenu Blagoveščin je z mirnim glasom povedala:

“Življenje v Sebastopolu je normalno. Tovarne obratujejo, poletna železnica vozi in podzemne šole in delavnice so odprte. Žene pomagajo pri obrambnih delih in se tudi vojujejo. Ubile so že 500 sovražnikov. Ena moja prijateljica na fronti popravlja topove. Ljudje čakajo v vrstah, da vzamejo otroke za svoje. Učiteljica sem 37 let. Mnogo mojih učencev je bilo odlikovanih. Eden je vodja partizanov na Krimu. Imam štiri sinove—trije so v rdeči armadi, eden pa je partizan. Jaz sem sovjetska žena in me ni sram mojih otrok in učencev.”

Neka mlada plavalaska v modri uniformi, ki je pomagala voziti oklopni vlak, je zbudila veliko zanimanje v dvorani, ko je pripovedovala:

“Ne morem si predstavljati srečnejšega življenja, kot sem ga imela v svoji domovini. Stara sem 21 let. Govorim od srca. Vozila sem se po slikovitih krajih moje drage domovine in želela sem si, da bi bila strojevodja. Vojna pa je prikrizala moje načrte. V tovarni smo se dekleta pogovarjale, kako bi mogle najbolj pomagati domovini in smo sklenile, da zgradimo oklopni vlak. Z mojo prijateljico sva bili tako srečni, da sva bili izbrani, da peljeva vlak na fronto. In sedem mesecev sva uničevali fašiste. Streljali so na nas in vlak je bil pogosto zadet. Najin vlak je prišel prvi v neko osvobodeno vas in ljudje so od veselja jokali, ko je lokomotiva pripeljala na postavo.”

Močna in odločna Nikolajeva, ki je tajnica delavske organizacije, je rekla, da bo letošnje leto prineslo osvoboditev zasadenih dežel. Angleškim ženam je poslala pozdrave in jih je prosila, da skrbijo, da pride v Rusijo več aeroplanov, tankov in drugega orožja.

“Žene Združenih držav in Anglije morajo pričeti spoznavati, kako velika je njihova moč,” je rekla Nikolajeva.

Na zborovanje je prišlo mnogo brzojavk ženskih društev iz Amerike in Anglije.

OGLAŠUJTE V “GLAS NARODA”

IZJAVA DR. KRNJJEVIČA

(JIC.) — Poslanik Wilder je danes na londonskem radiju dne 8. maja dejal na londonskem radiju:

“Kot načelnik propagande mi je podpredsednik vlade dr. Juraj Krnjevič dal sledečo izjavo in me pooblastil, da jo prečitam na radio:

“Govor ministra dr. Grola na radiju je po mojem mnenju zelo vreden. Drago mi je, da lahko poročam, da sem z njim istega mnenja glede na presojanje dogodkov in glede posledic, ki jih izvaja iz njih. Nemci in Italijani ne le niso prijatelji Slovencev, Hrvatov in Srbov, tem več so zakleti sovražniki srbskega, hrvatskega in slovenskega naroda. Če je sploh kdo kdaj o tem sumil, je zadnje leto nudilo dovolj dokazov. Vse kar sta Hitler in Mussolini v tem času napravila na severnem zahodu, jugu in južnem vzhodu Jugoslavije, vse sta napravila z enim ciljem: da oslabita Srbe, Hrvate in Slovence, da onemogočita njihovo skupno življenje, da jih trajno podvržeta. Zlasti naj bi se tako do skrajnosti poostriili odnosi med Srbi in Hrvati. Spore, ki so obstojali v zadnjih 20 letih, sta hotela poglobiti tako, da bi jim nihče več ne mogel premostiti. Ko nobeno središtvu ni prineslo rezultatov, sta zadelala s prelivanjem nedolžne krvi, s katero sta hotela razdeliti druge od drugih. Taki pekleniski načerti so se mogli poroditi samo v glavah pošasti, ki so tudi med svojim lastnim narodom ubijala, da bi prišla do oblasti. V zadnjih desetih mesecih so se dogajale strašne stvari in vrstili najstrašnejši zločini nad nedolžnimi Srbi. Jaz kot Hrvat in kot član hrvatskega kmetskega gibanja, ki je vedno in brez izjeme odklanjala nasilje v politični borbi, ne nahajam pravih besed za izraz moje bolečine zaradi teh zločinov in mojega obsojanja. Taki zločini so bili vedno tuji duši hrvatskega naroda. Izvršila jih je peščica neodgovornih, moralno pokvarjenih tipov, ki jih je vzgojila Madžarska in Italija, v času ko ste sklepali z Jugoslavijo sporazume o prijateljstvu. Mnoge Hrvate, med njimi tudi mene, so obsodili na smrt. Pri izvrševanju teh zločinov ste Nemčija in Italija igrali dvojno vlogo —

po eni strani ste hujskali k izvrševanju in po drugi strani se delali prijateljski nedolžnim žrtvam. Pri tem pa jima seveda ni bilo do Hrvatov ali Srbov, temveč do smrtnega sovražstva med obema in do onemogočenja njihove skupne države Jugoslavije. Tega se moramo zavedati in tako delati. Zadnji dogodki so najboljše pokazali, kako je urejena Jugoslavija potrebna Srbom, Hrvatom in Slovincem. Zvesto o tem in popolna složnost v prvih urah, bo po besedah ministra Grola zgradila neporušne temelje jugoslovanske bodočnosti.

GOVOR MIN. DR. VILDERJA NA LONDONSKEM RADIJU.

(JIC.) — Poslanik Wilder je imel dne 6. maja po londonskem radiju sledeči govor:

“Še v Beogradu sem februarja meseca izvedel od politika, ki je prišel iz Bukarešte, da je Dzigurta, bivši predsednik rumunske vlade, pripovedoval sledečo važno zgodbo, ki se nanaša na Jugoslavijo. Ko so bili na Dunaju poredovali posveti Nemčije in Italije glede teritorialnih odstopov Rumunije Madžarski, je tedanji predsednik rumunske vlade potožil Hitlerju, zakaj mora ravno Rumunija žrtvovati svoje ozemlje, dočim pušča Jugoslavijo, ki je leta 1918 vzela znatne ozemlje Madžarske, na miru. Nato je Hitler, kot pripoveduje Dzigurta, vzkliknil: “Ne bo vam privoščil tega, kar je pripravljeno za Jugoslavijo!” Sedaj pa imam pred seboj knjigo angleškega časnikarja Dereka Patmora z naslovom “Balkan Correspondent.” Na strani 971 stoji: “Razdelitev Jugoslavije je bila med priljubljenimi Hitlerjevimi načerti že v času razgovorov v Salzburgu 23. junija 1940, ko je rumunski predsednik vlade Dzigurta prišel na obisk k Hitlerju zaradi posvajanja teritorialnih sporov z Madžarsko in Bolgarijo. Osebnih tajnik Dzigurta mi je v Bukarešti potem sporočil sledečo Hitlerjevo opazko. Dzigurta se je Hitlerju pritožil zaradi težkih žrtve, ki jih je morala plačati za pristopitev k novemu redu v Evropi. Nato je Hitler odgovoril: “Rumunija se lahko pritožuje, a take usode, kakršna je namenjena Jugosla-

JERRY KOPRIVŠEK in njegov orkester za ploščah
Terezinka Polka
Na plantinah—valček Str. M 575
in DUQUESNE UNIVERSITY
TAMBUKICA — Str. M 571
Za tor. cent. in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSICH Inc.
463 West 42nd Street, New York

viji ji ne bi želel.” Patmore je bil tedaj dopisnik londonskega “News Chronicle” v Bukarešti.

Če tej Hitlerjevi izjavi dodamo priznanja o Mussolinijevih in Cianovih razgovorih s Paveličem, kateremu sta zdavnaj mamenila vlogo kvizlinga, je jasno razvidno, da je bila razdelitev Jugoslavije v Hitlerjevem in Mussolinijevem načrtu zdavnaj preden je prišel režim 27. marca v Beogradu.

Katerokoli Hitlerjevih obljub bi Jugoslavija sprejela, čakala bi jo ista usoda. Samo s to razliko, da bi bila po politiki kneza Pavla njena okupacijska povezana s sramoto. Revolucija 27. marca je rešila Jugoslavijo te sramote in ji tako zagotovila sigurno vstajenje.

JAPONSKI OGNJENIK ASAMA BRUHA

Asama, največji japonski ognjenik, ki se nahaja 85 milj severozapadno od Tokija, je v nedeljo zvečer nenadoma pričel bruhati. Povzročena škoda še ni dognana.

Berlinska radio postaja pravi, da je ta izbruh katastrofalen.

Asama je visok 8280 čevljev in njegovo žrelo meri v obsegu tri četrtine milje. Ob izbruhu leta 1783 je bilo ubitih več tisoč ljudi, od tedaj naprej pa ni bilo več kakega večjega izbruha, razun da je v bližnji okolici padalo kamenje in pepel.

Pariška radio postaja razbita

Francoski patrioti so včeraj z oinamitom razbili najmočnejše nemško radio postajo—radio Pariz.

Poročila pravijo, da se je vsled razstrelbe zrušil stolp blizu Bourges, 130 milj južno od Pariza.

Uničenje je tako popolno, da postaja ne bo porabna za dolgo časa.

TAKO GOVORE NEMCI

Kdaj? Kdaj pa ne? — Kdaj je nemški narod sploh prelomil svojo besedo? — Adolf Hitler na Weimarskem festivalu 10. nov. 1934.

Nemčija drži besedo. — Če podpisemo neki dogovor, ga tudi izpolnimo; o tem je svet lahko trdno prepričan. Kar smo podpisali, bo brezpogojno in pošteno izpolnjeno. — A. Hitler v Monakovem 25. febr. 1935.

Beseda je prav tako dobra kot podpis. — Če nemška vlada zagotavlja v imenu naroda, da ne želi drugega nego mir, ima to zagotovilo isto veljavo, kakor njen podpis na katerikoli pogodbi, sicer bi podpis ne bil prav nič vreden od prvega slovesnega zagotovila. — A. Hitler. 17. maja 1933.

Peter Zgaga

VIŠEK SEBIČNOSTI

To, kar vam bom zdajle povedel, se je menda res godilo pred leti neke na Srednjem Zapadu.

Priseljeni Poljak je s skromnimi prihranki kupil kos zemlje in pričel farmati. Poleg žene je imel bolešno hčer in krepkega dvanajstletnega sina Vladka, na katerega se je zanašal, da mu bo na stara leta v pomoč.

Pa saj vam je znano, kako je z večino farmerskih otrok.

Ko nekoliko odrase, ga zamika mesto, in življenje na farmi se mu prigrabi. Bere mestne časopise, posluša radio, v kinu opazuje mestno življenje.

Ko je bilo Vladku šestnajst let, ga je zmanjkalo z doma.

Po enem mesecu pošlje starišem nekaj denarja in jim sporoči, da je dobil delo v veliki restavraciji, kjer je v vsem dobro preskrbljen.

Ime Vladko je zavrgel, češ, da takih imen v mestu niso vajeni—in naj ga poslej, če mu bodo kaj pisali, nazivajo Robert ali enostavno Bob. Ker je gospodar zadovoljen z njim, mu je obljubil po nekaj mesecih zvišati plačo, nakar mu bo mogoče vsak mesec še nekaj več poslati, dobro vedo, da je na farmi poleg obilega dela sicer dovolj jela, manjka pa gotovega denarja.

Po naturi je bil Bob precej razdražljiv in ni znal krotiti svojih čustev, po sreči je bil pa dober otrok, kajti kar je bil starišem v prvem pismu obljubil, je leta in leta točno izpolnjeval. Le njegova pisma so postajala krajša. Največkrat je bila v zalopki le denarna nakaznica, s čemer je bil pa oče povsem zadovoljen. Uverjen je bil, da je sin priden in pošten, kar je bil tudi res.

— Da bi se le še tako kmalu ne oženil, — je šlo staremu po glavi. Sicer mu je iz sreče privoščil razsodno žensko, toda takih je le malo.

Žena spremeni moža v maršičem, in če bi zapravljivo dobil, bi morali stariši nekega dne za vedno pozabiti sinovo podporo. V tem slučaju bi očetu in materi slaba predla.

Hči, ki itak ni bila za nobeno težko delo, jima je umrla, stara dva sta pa od leta do leta slabela, farma je prepadala, ker jim ni kazalo najemati tujih delavcev.

No, Bob se ni oženil; niti takrat, nikdar pozneje.

Kot sem že zgoraj omenil, je bila njegova edina slabost prirojena razdražljivost.

— Koli pogodbi, sicer bi podpis ne bil prav nič vreden od prvega slovesnega zagotovila. — A. Hitler. 17. maja 1933.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)
RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.⁰⁰

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York, N. Y.

Kakorbitno ni šlo vse po njegovih mislih in željah, je postal neukrotljiv. Pri prvem gospodarstvu je, ker je bil mlad in neizkušen, vztrajal leto dni, ko ga je gospodar nekoč povsem mirno opozoril, naj bo malo bolj previden pri pomivanju in skladanju posode, ga je navedla strašna jeza. Skladovničar kroznikov, ki jih je nesel iz obednice v kuhinjo, je tresel na tla, vprašal gospodarja, koliko škode je napravil plačil in pustil službo.

To se je večkrat ponavljalo, kajti delo je zlahka dobil. In vsepovsod, kjer je delal, so mu že po nekaj tednih zvišali plačo.

Naposled je vse kazalo, da se je ustanovil.

V velikem hotelskem podjetju so ga dali francoskemu kuharju za pomočnika. Postaršemu Francozu se je mlad fant takoj priljubil. Kmalu mu je začel prepuščati važnejša dela ter ga nazadnje začel uvajati v skrivnosti najpikantnejše francoske kuhe. Francoz se je nameraval vrniti po dolgih letih v inozemstvu v domovino ter je bil tako nesebičen, da je sklenil po svojem odhodu pustiti sebi vrednega naslednika.

Bob, ki mu je bilo takrat petindvajset let, je nekaj časa sam vršil vse delo, slednjič se je pa vsega naveličal, zahrepenel po udobnejšem življenju in odšel.

Z lastnikom skromne restavracije in salona v predmestju se je dogovoril, da mu v desetih mesecih podeseteri dohodke, če sprejme njegove pogoje in ga vzame za upravitelja.

Gospodar, ki ni imel ničesar izgubiti, pač ga je za zamikal dobiček, je bil takoj zadovoljen.

Podjetje je bilo odprto od desetih zjutraj do enajstih zvečer. Opoldanski lunč je pripravil domači kuhar, ob petih popoldne je pa začel Bob kuhati francosko večerjo, ki je kmalu zaslovela po vsem mestu. Gostje so se čudili skromni ceni in niso mogli prebrati jedi. Obednico je bilo treba kmalu razširiti.

Kuhinja je bila že ob devetih zaprta, nakar je stopil Bob za baro ter do enajstih stregel ježnjin gostom. Vsak večer sproti je napravil račun o izdatkih in dohodkih. Dohodki so se res podeseterili še pred napovedanim časom.

Bilo je mrzlega zimskega večera. Snežilo je tako gosto, da si človek brez opravnika ni upal na cesto. Okrog desete ure je Bob, ki je bil sam v salonu, izpraznil register, razložil denar po bari in ga začel prešteti.

Navzile slabemu dnevu je bil z dohodki zadovoljen.

Izmenada se odpro vrata, k bari se primaja štiridesletni možki, ves krvav in obumakan po obrazu. Z jecljajočim glasom je zahteval pijačo, ki mu pa Bob ne da, pač pa reče, naj le gre in naj se prespi v božjem imenu.

— Če ne daš pijače, boš dal pa denar, — mu zapreti pijanec in seže po kupu bankovcev na bari.

Bob ga namerava s pestjo v prsa, a pijanec se umakne, spodrsne na snegu, ki se mu je in obral na petah, omabne, zadene s sencom ob rob radiatorja in nepremično obleži.

Bob ga skuša z vodo in močnim žganjem spraviti k zavesti, toda zaman.

Drzni in vsiljiv gost je bil mrtev.

(Konec jutri.)

Kratka Dnevna Zgodba

SLOVENSKA LIKOVNA UMETNOST

Kakor vsi narodi, tako imamo tudi mi Slovenci že od najstarejših časov iz ljudstva rojeno in neosebno ljudsko likovno umetnost, ki ustvarja pogosto z zelo neznatnimi sredstvi in ki ima, kakor vsija umetnost, zabeležiti dobe razcveta in upadanja. Poslednji izraz je pri nas vtisnila baročna umetnost, ki je bila pri Slovencih izredno razvita. Ona priča o ljudstvu prirojenih umetniških nagnjenjih in nam stoletja ohranja značilne poteze, iz katerih moramo sklepati na davne kulturne odnose.

Stavbarstvo ni po različnih pokrajinah različno le zaradi različnih podnebnih prilik temveč tudi zaradi različnih narodopisnih vplivov. Posebno mnogo lepotevna okusa so kazale pol židane in pol lesene gorenske (alpske) hiše. Velik smisel za plastiko se je izražal v rezbarskih izdelkih, s katerimi je ljudstvo krasilo razne predmete za vsakdanjo rabo, dalje v lesenih sohad in drugih rezbarijah. Slikarstvo se je izražalo zlasti na pohištvu a najzanimivejša slovenska posebnost so "končnice" čebeljih panjev, ki pričajo o zdravju in bogavosti na krasilem smislu preprostih umetnikov. Najširše polje izživljenja je pa naša ljudska umetnost seveda v ornamntiki, kjer najdemo pogosto prastare krasilne motive. Pod vplivom kulturnega izenačenja je pa začela vsa ljudska umetnost sredi preteklega stoletja srednji vek a številneje pri se ozira danes po novih, današnjim prilikam primernejših oblikah.

Glede višje umetnosti segajo prvi sledovi sicer prav v visoki srednji vek, a številneje pri se stn nam zapustila šele romanski slog in zgodnji gotski slog, ki so ju zanesli na Slovensko nemški naseljenci in plemstvo. V poznejši gotiki je začela nastajati na Slovenskem vrsta umetniških del vseh strok likovne umetnosti. Istočasno se pa tvori že tudi krajevno do-

mače umetnostno izročilo. Najzanimivejši spomeniki gotskega stavbarstva so razne cerkve s svojimi gotskimi kiparskimi spomeniki in gostkim stenskim slikarstvom. Znani slikarji tedanje dobe (14. in 15. stol.) so Johannes de Laybaec, Andrej iz Ostroga, Vindencij iz Kastva in Jernej iz Loke. Sredi 16. stoletja pa gotsko freskarstvo polagoma zamre.

Italijanska renesanca pri Slovencih zaradi premočnega, nemškega vpliva ni zapustila posebnih sledov, zlasti ker je nastopila tik za njo še reformacija, ki likovni umetnosti ni bila naklonjena. Iz prav vidnega propadanja jo je našla šele katoliška protireformacija v začetku 17. stol. Njen največji pospeševatelj je bil ljubljanski škof T. Hren, ki je pridno gradil, prenavljal in okraševal cerkve ter uvedel v slovenske dežele tudi jezuite. Ti so prinesli s seboj humanistično kulturo in v umetnost baročni slog. Značilni proizvodi baročne cerkvene umetnosti 17. stol. so zlati "zlati altariji" po nekaterih cerkvah. Živahno se je uveljavljala nova smer tudi v svetnem stavbarstvu in v krašni umetnosti.

Svoj višek je dosegla ta doba v začetku 18. stol. z ustanovitvijo "Academia Operosorum". Pod njenim vplivom je bilo mnogo starih gotskih spomenikov nadomeščenih z baročnimi ali pa zgrajenih na novo. Te stavbe je okraševalo več odličnih tujih in domačih kiparjev in slikarjev. med katerimi so najznamenitejši Quaglio, Rohba, Mislej, Grahovar, Mašek itd. Quaglio je uvedel na Slovenskem italijanski način iluzionističnega stenskega slikarstva, katerega so potem v 17. stoletju gojili Slovenci Jelovšek in Potočnik. Druga v italijanskem duhu delajoča smer, je gojila slikarstvo v miselnih pateričnih baročnih vizij. V tej vrsti so se poleg tujcev V. Metzgerja in Kremser-Schmida odlikovali zlasti domačini Je-

lovšek, Bergant in Cebej. V drugi polovici 18. stol. je sicer začelo vedno več slovenskih umetnikov posecati dunajsko umetnostno akademijo, toda ta novi vpliv še dolgo ni mogel izpodrinuti italijanskega. Iz konca 18. in iz začetka 19. stol. so najvažnejši domači umetniki slikar Kavčič in bakrorez Janša, Fr. Lindar, Reš in drugi. Slovenci je bil tudi eden največjih tedanjih pečatoretcev v Evropi J. Šega. Večina teh je živela v tujini, dočim je delovala doma slikarska rodbina Lagarjeva, ki je vzgojila tudi dolgo vrsto področjskih slikarjev epigonov.

Na prehodu iz 18. v 19. stol. se pojavita kot glasnika novyga posvetnega okusa Herlein in M. Langus, s katerim se začenja na Slovenskem lastno pokrajinsko in portretno slikarstvo v okusu biedermejerkega meščanskega miljeja. Langus je prvi večji in samostojni pojav slovenske likovne umetnosti, ki je deloval v domovini in ki se je tudi zavedal svojega slovenstva. Uveljavil se je kot znamenit cerkveni slikar in portretist. Langusovo posvetno smer so potem v portretu nadaljevali zlasti Stroj, v pokrajinarstvu na Karinger in Koršec Perphardt.

Večji umetnik kot Langus je bil pa nežni idealist J. Wolf, eden največjih slovenskih umetnikov sploh. Udeleževal se je v cerkvenih freskah in v olju, značaj njegovega pa je monumentalno - kompozicijski. Iz njegove bližine je izšel ves naslednji rod slovenskih slikarjev do impresionizma. Do evropske višine sta se povzpela zlasti brata Janez in Jurij Šubič, ki sta dosegla velike uspehe tudi v tujini. Starejši Janez je ostal veskozi romantik, mlajši Jurij je pa začel pozneje v realizem, ki je tedaj začel prodirati s severa in od zapada tudi v slovensko umetnost. Sovrstniki Šubičev so bili Petkovšek, Franke, Grile, Repič in drugi, zlasti pa ustvaritelja prvih ljubljanskih spomenikov Al Gangl in Ivan Zajec. Arhitektura druge polovice 19. stol. je tudi na Slovenskem elektronično posnemala stare sloge. Novo noto je dal ljubljanski arhitekturo po potresu leta 1895 le jugoslovanski arhitekt Vpmaš, ki je stal zlasti pod vplivom secesije.

Najmlajši Wolfov učencec je bil Anton Ažbe, lastnik sloveče slikarske šole v Monakovem, iz katere je izšel ves starejši rod slovenske moderne. Ta tvori z Veselom nekako znanje vez med realisti in impresionisti. Poslednji so se nčili pri Ažbetu in pri francoskih impresionistih, zlasti pri Segantiniju. Najvažnejši slovenski impresionisti so pokrajinar Ivan Grohar, mojster vizionarnega prepesnjevanja naravnih vtisov R. Jakopič, krajinar M. Jama in M. Sternem, ki daje prednost figuri. Impresionisti so bili tudi prvi, ki so hoteli uveljaviti svojo umetnost le med lastnim narodom in so v ta namen z velikim moralnim uspehom priredili l. 1900 prvo skupno razstavo v Ljubljani, nakar so pozneje uspešno razstavljali še po raznih evropskih središčih in vzbujali tam veliko pozornost.

Poleg impresionistov so se začeli v začetku 20. stoletja uveljavljati še učenci dunajskih šol, ki so pokazali veliko zanimanje tudi za druge vrste umetniške proizvodnje, kakor za grafike, za plakat, za dekorativno slikarstvo, za malo pla-

stiko itd. Najvidnejši zastopniki teh so H. Smerkar, S. Šančel in M. Gaspari. Poleg teh dveh skupin sta se pa močno uveljavljala še pleneristi in portretisti Ivan Vavpotič ter Fr. Tratnik, ki je uspel zlasti s svojimi socialnimi risbami.

Tratnik in do neke mere tudi njegov mlajši tovariš A. G. Kos, sta postala nehoti že tudi nekaka zunanja vez med impresionisti in povojnimi ekspresionisti. Njih najizrazitejša zastopnika sta brata France in Tone Kralj. Izmed njiju je segel zlasti France k abstraktnim simboliki oblike in podaja le izveček realističnega stanja. Skoncentriranega čisto na izraz. Tone se je pa zelo uspešno posvečil tudi cerkvenemu monumentalnemu slikarstvu. Njiju sodobnik B. Jaka, je visoko dvignil slovensko grafiko in se uveljavljal kot odlični krajinar. Razen navedenih so se potem zadnja leta uveljavili še St. Cuderman, M. Maleš, brata Vidmarja, Mira Pregelj, Pengov, O. Globočnik, Fr. Stipovšek in drugi. Neosvobojeni Primorci so v tem krogu odlično zastopani s Pilonom, Sedejem, Gorštom in dr.

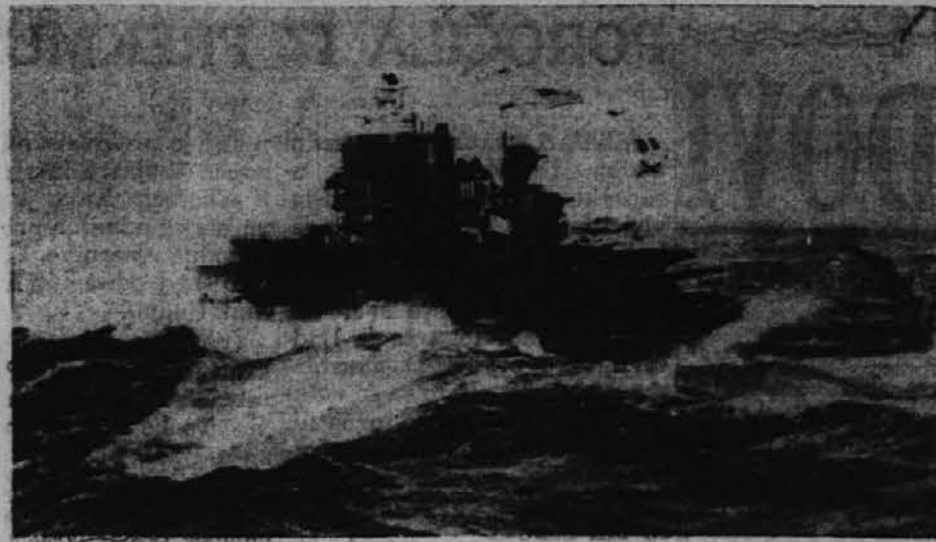
Tudi v arhitekturi so nekatere močne osebnosti dvignile v 20. stoletju slovensko stavbarstvo z mrtve točke posnemanja zgodovinskih slogov. Jager je po prvih uspehih v domovini sicer odšel v Ameriko, pač pa je Fabiani okrasil Ljubljano z nekaterimi važnimi deli. Izmed vseh se je pa dvignil najvišje prof. Jože Plečnik, ki pojmuje arhitekturo tudi po nacionalni strani najgloblje. Z regulacijo cest in trgov ter z gradnjo raznih javnih stavb oblikuje moderno Ljubljano. S tovaršem I. Vurnikom vzgajata nov rod mladih arhitektov, ki plodneje pojmuje razna arhitektonska vprašanja v smislu narodne kulture. Med njunimi učenci se že uspešno uveljavljata Fr. Tomazič, H. Hrib, J. Omanek, D. Serejnik, Černivec in dr. Vurnik ima v zvezi s svojo ženo slikarico Heleno, tudi velik vpliv na dvig sodobne cerkvene umetnosti.

Vojaki postali državljani
V vojnem taborišču Fort Dix, N. J., je dobilo 32 vojakov državljanske papirje in med temi so bili večinoma rojeni v Nemčiji.

ZELO UGODNA PRILIKA ZA PODJETNEGA SLOVENCA

Proda se ali zamenja za farmo gostilna s hotelom na glavni deželni cesti št. 6 blizu Warren, Pa. V hotelu je 10 sob za prenočišča; gostilna ima licenco za pivo, vino in žganje. Obširna gostilniški prostor. Tukaj se ustavljajo potniški bizi iz New Yorka. Obrt je dobro vpeljana in se nahaja v lepem in zdravem kraju. Lastnik je prisiljen prodati radi družinskih razmer. Kogar zanima si lahko pride ogledat. Ime in naslov izveste v upravi tega lista. (1x)

AMERIŠKA BOJNA LADJA

Oklopnica "Mississippi", ki je ena največjih ameriških bojnih ladij.

KONTROLIRANJE CEN

Federalna oblast, ki upravlja cene potrebščin, Office of Price Administration, nasvetuje kupujočemu občinstvu, naj bo potrpežljivo in prizanesljivo — ko se začneja udeleževati program kontroliranja cen.

Amerikanci pripoznavajo, da ustanovljenje skrajnih cen prodaje je njihova zaščita proti rastoči draginji — je rekel Administrator Henderson.

"Regulacije nalagajo mnogo novih in težavnih bremen prodajalcem na drobno in njihovim zalagateljem. Odjemalci naj se zavedajo, da do dne 18. maja mora vsak prodajalec na drobno ustanoviti nove cene za vse svoje blago v skladu z regulacijami cen in da po 18. maju ne

sme prodajati ničesar nad določeno najvišjimi cenami oziroma nad takozvanim "stropom". To je ogromna naloga, zlasti za male trgovce, katerih zapiski o prejšnjih cenah utegnejo biti nepopolni.

Konsumenti, na drugi strani, nimajo takih preglavic. Vlada s tem, da postavlja "strop" nad cene, napravlja nekaj za konzumente, česar oni sami ne bi mogli storiti. Seveda konzumenti imajo pa dolžnost, da se spoznajo z osnovnimi določbami regulacije cen.

"Tekom prvih nekoliko tednov po 18. maju je le pričakovati, da bo mnogo zmedenih vprašanj in da tupatam nastanejo nesoglasja med kupovalcem in prodajalcem, kar se tiče najvišjih cen. To je neizogibno, celo tam, kjer prodajalčeve cene bodo točno v skladu z odredbami.

"Ako nastane nesoglasje, naj se prodajalec in kupovalec trudita priti do vzajemnega sporazuma. Se le potem, ko se

je to zaman poskusilo in kupovalec ima dokaz, ki vtemeljuje njegovo trditve, da gre za prekršitev regulacij, naj se stvar prijavi poklicnim oblastim."

Vlogo, ki jo gospodinja oziroma vsak odjemalec more igrati, da se vresniči "strop" nad cenami, vsebuje v kratkem trojno navodilo s strani Office of Price Administration.

1. Pred 1. julijem podučite sebe in svoje sosede o regulaciji cen in kako se udeležujejo.

Ne poskušajte biti kak redar za cene. Prepustite redarstveno delo poklicnim oblastim, Office of Price Administration. Od samega začetka bodo cene pod najstrožjim nadzorstvom s strani OPA, ki se bo posluževalo izkušenih tehničarjev urada delavskih statistik za preiskovanje tendence cen.

2. Po 1. juliju bodo že delovali takozvani War Price and Rationing Boards. Poizvedite, kako kje in glede česa naj se prijavi kršitve. Boardi bodo preresetavali pritožbe in poravnali, kjer se da, prepustili pa bo posebne slučaje OPA izvršilnim organom v konkretnih rešitvah.

Med tem pa bo OPA izvečevala profesionalne kupovalce, ki bodo sodelovali z vsakim War Price and Rationing Boardom in pazili na cene v dotičnem kraju.

3. Za daljno bodočnost se zavedajte, da imate osebno odgovornost kupovati le ob najvišji ceni ali pod njo. Čm kako blago postane redko, stopite v zvezo s svojimi sosedi, tako da redko blago utegne biti dalje na razpolago, dogovorite se za poenostavljeno dostavljalne potrežbe in iščite za primerna nadomestila.

V totalni vojni proti osiščenju, potrebuje vlada pomoč vsakega državljanja; pomagajte s tem, da kupujete redno United Savings Bonds ali Savings známke.

PONUDBA ZA POLOVIČNO CENO

Zadnja popolnoma nova izdaja slovite prve početniške vrtnarske "biblije"

The Garden Encyclopedia

PREJ \$4.—

Sedaj samo \$1.98

V ANGLEŠČINI V LIČNI IN TREŽNI PLATNENI VEZAVI SKORO 1400 STRANI — 750 SLIK Popolni voditelj za vaš vojni vrt.

Popolna vsaka beseda, vsaka stran, vsaka slika — mnogo NOVE novih ilustracij! Nikdar prej in nobrije nikdar pozneje — za tako nizko ceno!

EDINA VRNARSKA ENCIKLOPEDIJA ZA DOMAČO POTREBA! Niš visokih besed — vse je jasno, razloženo, uporabno.

Tukaj je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM—KAR ŽELITE PRIDELATI! 19,600 flunkov vam podrobno poveda vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gnojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za umetvanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! —

1/2 Price Offer!

The Latest Brand-New Edition of the Famous Original Amateur Gardeners' "Bible" THE GARDEN ENCYCLOPEDIA

Formerly \$4.00 Now only \$1.98

EVERY word, page, picture complete—with much NEW material. NEW Illustrations! Never before—perhaps never again—at this low price! The only Garden Encyclopedia prepared expressly for the amateur's needs! No heavy technical talk—everything is clear, explicit, usable. Answers any garden question quickly. Nearly 1400 pages, 750 pictures.

Over 500,000 Copies Sold at Higher Prices!

Here in a single book is EVERYTHING YOU NEED TO KNOW ABOUT ANYTHING YOU WANT TO GROW! 10,000 articles furnish every detail of information about planning, planting, fertilizing and caring for your garden. New features include Soil-less Gardening, new methods of destroying pests, Wild Flower Gardening, New Flower Arrangements! Alphabetical arrangement of subjects enables you to find what you want quickly. Prepared for all U. S. climates, soils, seasons and methods by American experts. Edited by E. L. D. Seymour, B.S.A. Praised by gardening authorities. The Philadelphia Inquirer's garden editor called this "the Garden Book complete, all that most gardeners will ever need or want for what they have or dream of!" Order this amazing bargain now.

Please send me _____ copies of the NEW GARDEN ENCYCLOPEDIA, by E. L. D. Seymour, B.S.A., at \$1.98 each. I enclose payment Send C.O.D. Name _____ Address _____

Odgovori na vsako vprašanje o vrtu

Knjigarni Slovenic Publishing Co. 216 West 18th Street New York, N. Y.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam pribavite nepotrebnege dela in stroškov, Vse prošimo, da sküüate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kajih imena so tiskana s debelimi črkami, kar so upravičeni obiskati tudi druge assebline, kjer je kaj malih rojakov naseljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lauslin
- COLORADO: Pueblo, Peter Cullig; Walsenburg, M. J. Hayak
- INDIANA: Indianapolis, Frank Zupančič
- ILLINOIS: Chicago, J. Bevcš; Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois); Joliet, Jenate Hamlich; La Salle, J. Spellic; Mascoutah, Martin Dolere; North Chicago in Waukegan, Mlad. Waršek
- MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vadoptiva
- MICHIGAN: Detroit, L. Plankar
- MINNESOTA: Chisholm, J. Lukantich; Ely, Jos. J. Pustak; Eveleth, Louis Gonka; Gilbert, Louis Vesnel; Hibbing, John Povis
- MONTANA: Roundup, M. M. Pstias; Washoe, L. Champa
- NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
- NEW YORK: Brooklyn, Anthony Best; Gowanda, Kari Strahan; Little Falls, Frank Mlad; Worcester, Peter Bado
- OHIO: Harbarton, Frank Troha

- Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karinger, Jacob Resnik, Job. Stapan; Girard, Anton Nagode; Lorain, Louis Balant, John Kumb; Youngstown, Anton Kibak
- OREGON: Oregon City, J. Kohlar
- PENNSYLVANIA: Beasmer, John Jernikar; Coenmaugh, J. Brevovec; Coverdale in Okolca, Jos. P. Sernel; Export, Louis Supančič; Farrell, Jerry Okorn; Forest City, Stah Kasilin; Fr. Blodnikar; Greensburg, Frank Norak; Homer City, Fr. Facouchak; Imperial, Vence Paleich; Johnstown, John Palouta; Krays, Ant. Tunkelj; Lopez, Frank Balloch; Midway, Jos. Zust; Pittsburgh in Okolca, Philip Prazar; Steeton, A. Hren; Turtle Creek, Fr. Schiffrer; West Newton, J. Vrab Jovan
- WISCONSIN: Milwaukee, West Ailla, Fr. Štok; Sheboygan, Joseph Kaban
- WYOMING: Rock Springs, Louis Znanar; Diamondville, Joe Rolles

Vsak zastopnik ima potrdilo za svojo karto, katere je prejel. Zastopnika tega potrditve.

UPRAVA "GLAS NARODA"

TRIJE RODOVI

Dogodki iz nekdanjih dni. — Spisal: ENGELBERT GANGL.

5

"Seveda, kako pa naj tudi drugače ukrenem? Za vrabec in podgane nisem znašel na kup. Nisem zavoljo nikogar prodal in tržil po Hrvaškem in Stajerskem ter dihal po prašnih cestah prahu vase, da sem vsaj nekoliko srebra primaknil k srebru. Ko se ni bilo Joška, sem prosil Boga, naj mi ga da, da bo vse njegovo, kar je Zaviničakovega, in da bom vedel, čemu in zakaj sem. Na njivah in v lozi in med kričem mesečarjev po sejmiščih sem molil Boga, naj mi da sina, in potem, ko mi ga je dal, in ko sem vedel in vem, zakaj se mi delajo zulji na dlani in zakaj mi sive lasje na stari glavi, sem si zmehtal zel, da bi kdaj videl sina gospodariti na svojem domu. In zdaj je čas, da ga naučim obrezovati trtje in pluziti in brnati in rediti svinje in barantati in druge take reči. Saj veš, da jih je mnogo! Zato pa naj pride Jožek domov! Svoje mu sinu sem samo jaz oče!"

Moža je bil nekoliko razgrel govor. Vstal je in si potegnul z dlano po čelu. Obrnivši se k ženi, je ponovil še enkrat: "Da, samo jaz sem oče svojemu sinu!"

Pogledi so se mu obrnili v hlev. Vrata so bila odprta na stečaj, zakaj hlapec se ni prignal živine s pašo.

"Glej, tako je, če ravnao tuji ljudje s tvojim blagom," se roztogoti Zaviničak. "Precej po večernicah je odgnal hlapec živino na grivo a še sedaj ga ni, da bi gnal žejno živino na vodo. Nemara spi kaj pod grmom kot klada a živina mi lahko uide v deteljo, pa se mi še naposled napilne in pogine! Da bi te vrag!"

Stari ožde izpred hiše, zavije za voglom in stopa dalje potezaj. Iz dalje začne mukanje svojih krav in telet, ki so mulile travo na pašniku ali pa zevale s širokimi gobci.

"Saj sem vedel, da je žejna uboga živina," govoril gospodar sam zase in pospešil korake. V mislih se mu snuje vsa dolga vrsta nadevkov, ki bo z njimi obsopal lenega hlapca, spečega za mejo.

Ko je odšel Zaviničak, je žena še nekaj časa posedela na pragu in na tihem hvalila Boga, ker je vdahnil njenemu možu tako srečno misel. Najraje bi se od veselja jokala, saj bo imela odsljej svojega Joška vedno pred očmi. Pred njimi bo rastle v moža, pred njimi bo zagospodaril na svojem domu. In morla učaka še najlepšo dobo, da bo pestovala vnuka.

Bolj in bolj se je jelo mračiti. Može so se začeli zbirati pred cerkvijo, da pričakajo med pogovori ure, ko zapoje zvon Zdravo Marijo, znanec jim, da je prišel čas večerje. Zaviničak je nagnal hlapca domov, da napoji živino in ji nastelje v hlevu. Vzlic jezici, ki je je povzročil hlapec, je bil danes Zaviničak dobre volje.

Bilo je vse bolj živahno na Zaviničakovem domu, ko je tamkaj živela in gospodarila trojica; oče, mati in sin. Iz početka se je sicer sin upiral očetovi volji, toda ne glasno, da bi mogel kdor reči: "Glej Joška, uporno glavo ima!"

Samo na tihem ga je bolelo, da mora ostati odslej vedno na kmetih in pustiti družbo metliške gosposke dece. Nekoč se je tudi materi potožil, češ, doma vse pozabim, kar sem se naučil. A mati mu je rekla, da ji je bilo v teh letih, odkar je bil z doma — dasi ga je videla skoro vsak teden, bod' si da je prišla ona v Metliko ali Joško domov — silno dolgo čas po njem, da sta ona in oče že stara, in da je treba na domu domačega človeka s čvrstimi močmi, da poprime za delo in gospodarstvo. Joško se je kmalu vdal, in zavest, da je doma in staršem potreben, ga je delala veselega in ponosnega. Tako je bilo vse v redu.

Oče Zaviničak se je bil ob sinu pomladil in okrepil. Bil je previden mož, zato ga je uvajal le polagoma v kmetovanje. Tudi žrebetom, je menil, ne gre, da bi se kar hipoma vpregla pred težak voz.

"Dobro bi bilo, da vstaneš," ga je nagovarjal ob jutrih izlepa. In to je več izdalo, nego da bi ga bil podil iz postelje. "Alo, lenoba, na noge!" Vedel je, da je treba mladim kostem nekaj več počitka, da se učvrstijo. Kadar pride prava doba, bo že znal Jožek, kako mu je ravnati.

In oče se ni motil. Jožek je bil čimdalje zgodnejši v vstajanju in končno je prekosil očeta in mater. Začelo se je med njimi tiho kosanje. Vsak je hotel biti prvi pri delu in zadnji pri počitku. Sin je dejal večih očetu:

"Zakaj vstajate tako zgodaj?"

"Ker moram," mu je odgovoril oče. "če gospodar lenuhari na postelji, se mu seseda hiša na kup!"

In Joško je uvidel, da so očetove besede resnične. Vendar je rekel:

"Saj sem zdaj jaz doma, in vi si že smete privoščiti malo več počitka."

"Doma si, to je res," je odvrnil oče, "ali zdi se mi, da je boljše, ako sem zdaj še jaz povsod, koder treba poprijeti za delo. Nevešč si še in lahko bi cepil jabolko na hrusko in zdeval krmo v klet, če ti vsega ne pokažem. Po knjigah si se naučil iztikati, a ne po hlevu. Ne veš še, kako je treba ravnati z gnojem. Gnoj je denar, zato bodi previden z njim! Dokler bom mogel, bom delal. Imel si učitelja odslej, ki ti je z besedo utepal nčenost v glavo. Odslej ti bodi učitelj moje delo; tako se boš na živem priučil ceniti delo rok in umnosti ter previdnosti v gospodarstvu. Jaz ne bom več dolgo tlačil trave — leta prihajajo in klepljejo koso. Potlej pa stopiš ti na moje mesto. Morda tudi že prej — kakor že boš usposobljen. Kadar ti bo oče počival, takrat znaj da si po njegovih mislih zrel za gospodarja!"

Jožek je odprl usta in zvesto poslušal očeta; moder se mu je zdel njegov govor. Ničesar ni znal odgovoriti na njegove besede. Poizkusil je tudi pri materi, da bi se vsaj ona ne pehnala tako brez odмора.

"Pa bi vsaj vi nekoliko odnehali, ker nočejo oče!"

"Oh, za Boga! Saj niti ne morem, ko bi tudi hotela! Če vidim vaju, kako ste vedno pri delu, pa me kar nekaj vzdignem in mi reče: Hej, stara, pojdi, vstani! Glej, ne morem počivati. Vsi skupaj lahko storimo več nego bi mogel en sam. Kadar boš sam, boš že videl, kako ti bo težko!"

(Nadaljevanje.)

POROČILA IZ PREKMURJA

(Pismo iz domovine.)

Madžari so takoj po zasedbi pihujejo prebivalstvo k odporu nadomestili vse slovenske u-radnike z madžarskimi. Slo-venci morajo zopet jemati s se-boj tolmacha, ako hočejo uredi-ti razne zadeve z uradi. Tako je bilo že pred prvo svetovno vojno in radi tega se je ljud-stvu tako pristudila madžar-ska nadvlada. Zato so se v Ju-goslaviji tako dobro počutili, ko so se lahko z vsemi uradni-mi oblastmi po domače pogo-vorili. Zdaj so zopet tam, kjer so bili nekdanj.

Med prejšnjih učiteljev je samo pet Slovencev ostalo na svojih mestih. Pa še ti so bili vsi, razen enega, potisnjeni za kako stopnjo ali več nazaj v svojem službenem položaju. Nekaj naših učiteljev je dobilo službo v Medžimurju ali v Bački. Vsaj obljubili so jim služ-bu tam, pa še ni gotovo, če so bodo obljube tudi izpolnile. Na izpraznjena mesta so prišli ma-džarski učitelji in učiteljice.

Šolske knjige so Madžari za-plenili. Ne samo v slovenskih ljudskih šolah, ampak ista uo-da je zadela tudi gimnazijske knjige. Večji del so jih zažga-li, nekaj razprodali med trgov-ce za zavojni papir. Iz vsega tega se vidi, kako se mudi Ma-džarom, da bi "popravili" v naikrajšem času, kar so zamu-dili v letih, ko je Prekmurje pripadalo Jugoslaviji.

Takoj je tudi pokazala ma-džarska "kulturalna" politika, da se mora nižjim slojem o-ne-mogočiti študiranje na zavo-dih za višjo izobrazbo. Zato so s lno povišali šolnino in po-trebne pristojbine za šolanje. Številke grodo v tako višino, da se mora že ob tem vpraša-nju podreti vsako upanje kmeč-kenmu otroku, da bo kdaj videl priše šole, ako bi razmere ostale pri tem kot so danes. Domaše prebivalstvo je na ta način en-krat za vselej izključeno od vseh vplivnih služb. Le ma-džarskim grofovskim sinovom, ki zmorejo visoko šolnino, naj bi bile prihranjene vse boljše službe. Na gimnazijah je šol-nina okoli 1000 din letno. Kje so drugi stroški? Kako naj si kmečki sin upa spraviti skupaj take vsote?

Na univerzah znaša sama šol-nina 20.000 din. S tem je po-vedano vse. Prekmurje je ime-lo pred okupacijo lepo število svojih domačih akademikov. Študirali so po raznih jugoslo-vanskih univerzah. Mnoge je okupacija zalotila doma na po-čitnicah, ko je bila ravno Ve-lika noč. Drugi so se morali iz-ene-ga ali drugega vzroka vr-niti na svoje rodno ozemlje po polomu Jugoslavije. Hoteli bi študije sedaj nadaljevati vsaj na madžarskih univerzah. To-da že radi samih visokih pri-stojbin je to izključeno. Saj je vsota 20.000 din za Prekmurca že celo premoženje.

V teh žalostnih časih, ki jih preživlja vsa naša domovina in posebej naše ljubljeno Prekmur-je, nas tolaži dejstvo, da je naša mladina zelo narodno zaved-na. Nič se ne bojimo zanjo, zlasti ne za tisto, ki je okusila v Jugoslaviji lepote srednješols-ke in v čije šolske izobrazbe v materini besedi. Seveda bo ma-džarski vandalizem storil vse in je že začel, da uniči vse naše nade, da našemu pogumnemu gledanju v bodočnost polomi zadnjo perot. Saj se nam trga sree, ko mislimo, na evet naše mladine, na naše zavedne aka-demike. Kako ne bomo mislili nanje z težkim srecem, ko vemo da mnogi med njimi zdihujejo v madžarskih ječah in koncentracijskih taboriških. Tako ho-če madžarska kultura doseči nemško vsaj polagoma, če se že ne čuti dovolj močno, da bi dosegla nemško stopnjo kar čez noč.

Naše akademike so spravili "na varno" radi obtožb ma-džarskih priseljencev, ki so jih naznanili oblastem, češ, da pod-

pihujejo prebivalstvo k odporu zoper Madžare in ga hujskajo k sabotaži. Tako je tudi naša najboljša mladina pristeta med narodne mučenike, ki jih je to-liko med odraslimi in dozore-limi ljudmi.

Čujejo se glasovi, da bo v kratkem po vsem Prekmurju razglašena splošna mobilizaci-ja. To bo nov hud udarec za naše ljudi, obenem pa brez dvoma začetek nadaljnjih persekucij in preganjanj, zakaj ni mogoče pričakovati, da bi naši možeje in fantje brez odpora odhajali na rusko fronto in se z ramo ob ramo z Nemci in Ma-džari borili zoper slovensko Rusijo. Nekoliko nas tolaži dejstvo, da je tudi med Madžar-i samimi poseben med voja-štvom, vedno večji odpor zoper Nemce. Vendar ni upanja, da bi se ta odpor, ki se pač izra-ža pogosto v ostrih besedah, izživel tudi v dejanskem naga-janju Nemcem. Preveč trdno sedi madžarska vlada na svo-jem sedlu in preveč krepko jo drži v svoji oblasti nemška pest.

Kakšna je prav za prav ma-džarska kultura, naj povedo še nekatera dejstva. Mnogi novi madžarski uradniki se zgražajo nad bivšo jugoslovansko u-pravo, češ, da je Prekmurec dajala preveč prilike za kultur-ni napredek. To po njihovem prepričanju ni niti potrebno-niti zdravo za tako preproste ljudi. Prekmurje je sedaj, ta-ko zatrjujejo in zmagajo z gla-vami, vse nekaj drugega kot je bilo pred dobrimi 20 leti. Na-predek je res kar čudovit, pa obenem močno škodljiv. Pog-lejte samo to neverjetno šte-vilo novih hiš in poslopij! Vse to je zrastle iz tal v 20 letih, do-čim na Madžarskem niso ves ta čas skoraj nič zidali. Čemu je to potrebno za Prekmurje? Ali niso Madžari dosti bolj na-predni, pa se vendar niso tr-gali za novosti, ampak so lepo zadovoljni s starimi in starin-skimi stanovanji. In samo po-glejte tisto novo kmetijsko šolo v Rakčanih! To vam je pra-va palača in v to šolo so hodili čisto navadni kmečki sinovi nerazvajenih slovenskih Prek-murcev! Kaj je Jugoslavija vendar mislila! To je kvečjemu dobro za grofovške sinove, ne pa za "navadne" kmete! Ta-ko Madžari ne zgrajajo svoje nadebudne mladine! "Lukus" kratkomalo za kmete ni. To si pač lahko privošči: grof in Ma-džari vedo, kaj je grof! Kako morejo madžarski vzgojitelji pričakovati, da bo prekmurški kmet pokorno služil svojim grofom in svojo službo ne bo imenoval suženjstvo, ako se bo šolal v takih palačah? Ne, to ne sme biti! Zadnji čas je, da je izginila Jugoslavija, sicer bi obstajala največja nevarnost, da bi prekmurški kmet še prave pristne madžarske kmete "pahnjal", če bi kdaj pogle-dali čez državno mejo v Prek-murje. V kākšni neverjetni

KUPUJTE

UNITED STATES SAVINGS BONDS in STAMPS

NOVA IZDAJA Dobri Atlas je nujno potreben

... in ravno v HAMMONDOVEM NOVEM Svetovnem Atlasu

NAJDETE ZEMLJEVIDE, KI SO TAKO POTREBNI, DA MORETE SLEDITI DANAŠNJIM POROČILOM

Zbirka nanovo in lepo tiskanih zemljevidov v 7 barvah, kaže svet, kakoršen je danes in vam pomaga razumeti zgodovinsko važno delovanje diktatorskih in demokratičnih vlad.

NEKAJ POSEBNIH VAZNOSTI

Sestav sveta—abecedni seznam dežel, provinc—navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.

Seznam mest in trgov—navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.

Zastave vodilnih držav—v polnih barvah, vsega skupaj 56; cela vrsta narodnih barv.

ILUSTRACIJE—45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.

NOVO LJUDSKO ŠTETJE—Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

Svet pripada ljudem, katerih rado-vednost nima obzora

Ta atlas, ki sam sebe popravlja, ima namen rešiti marsikatera nesprijetna si vprašanja, ki nastanejo v raznih razgovorih. Strani so skladne svetovnega znanja in podajajo razsežnost zemlje, prvine sončnega sestava, pokrajine in globoko oceanor in tizer, dolgot najdaljših rek in prekopov, površino poglavitnih otokov in visokost svetovnih gor. Tu so odgovori na mnoga današnja vprašanja.

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

VSEBINA ATLASA

Zemljepisni svetovni odbor je izbral izmed več tisoč slik samo najboljše barvane slike—ta zbirka je tako popolna, da je za vsakega neobhodno potrebna tekem vojne in po vojni.

Vključeni so naslednji zemljevidi: — svet, Evropa (danes), osrednja Evropa (ob izbruhu vojne), Angleško otočje, Francija, Nemčija, Italija, Švica, Holandska, Belgija, Švedska, Norveška, Danska, Unija sovjetskih socialističnih republik, Bolgarska, Rumunska, Jugoslavija, Grška, Albanija, Azija, Turčija, Sirija, Libanon, Arabija, Vzhodno Indijsko otočje in Malajski polotok, Indija, Burma, Kitajska, Japonska, Pacifik, Južna Amerika (severni del), Južna Amerika (južni del), Afrika, Severna Amerika, Kanada, Združene države, Mehika, Osrednja Amerika in Zapadna Indija.

SEDAJ

40 centov

PO POŠTI
V URADU — 35 CENTOV

48 VELIKIH STRANI

nevarnosti so zares bili mili madžarski grofje...

In še tole premislite, ljudje božji! Kaj je Jugoslavija vse nudila prekmurškemu študentu v svojih šolah! Madžarski človek je popolnoma zadovoljen, da zna svojo materinščino. Po kakih drugih jezikih kar nič ne hrepeni. Jugoslavija je pa dovoljevala učni red s celo vrsto tujih jezikov. In zdaj vam prekmurški študentje govore tudi poleg svojega domačega narečja pismeno slovensščino, srbo-hrvaščino, nemščino, francoščino, nekateri tudi madžarščino. Ali je to za kmeta? In kaj drugega naj pride iz Prekmurja ko kmet? Prav pravca-ta strahota! Le kaj je mislila Jugoslavija! Le kam je strnela Slovenija!! Ali ni zares skan-dal, kar se je zgodilo prav te dni na gimnaziji v Murski So-boti? Madžarski profesor, ki je sedaj z drugimi vred tam na-stavljen, se je postavil pred u-čenci, da zna nemško. To je tudi dokazal s tem, da je resni-čno stolkel skupaj nekaj nem-ških stavkov. Slovenski štu-dentje so se mu smejali in mu povedali, koliko napak je na-redil v svoji nemščini. In to naj bo vzgoja! In to naj bo do-voljeno v tem visoko kulturnem dvajsetem stoletju, da bi slo-venski študent, ki je poleg te-ga še iz Prekmurja doma, znal več ko madžarski profesor!

Zares, smešno je vse to, ko bi le ne bilo tako tragično. To-da tako in podobno mnenje v resnici odkrivajo naši novi kul-turonosci, madžarski privand-

kljub vsemu pritisku dočaka-li živi in zdravi in kulturno ne-mičeni dan vstajenja Jugosla-vije in novega slovenskega nje, da bomo prežveli vse to in življenja.

Molitveniki

v krasni vezavi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

NEBESA NAŠ DOM — (št. 415)

2 3/4 x 4 1/2 inčev — 384 strani

Cena 75c

KVIŠKU SRCE — št. 415

2 1/4 x 3 3/4 inčev — 224 strani

Cena 75 centov

RAJSKI GLASOVI — (št. 408)

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 255 strani

vstavel Sv. Križev Pot

Cena \$1.50

RAJSKI GLASOVI — št. 415

2 1/2 x 4 inčev — 255 strani

vstavel Sv. Križev Pot

Cena \$1.50

NEBESA NAŠ DOM — (št. 415)

2 3/4 x 4 1/2 inčev — 384 inčev

Cena 75c

SKRBI ZA DUŠO (št. 408)

3 x 4 1/2 inčev — 512 strani

Cena \$1.75

Cena 75c

(Ker se nam je posrečilo dobiti te

molitvenike po zelo nizki ceni, jih

tudi moremo prodajati po zori o-

znančni ceni. Zaloga pa ni posebno

velika, zato jih naročite čimprej,

da vam bomo mogli z njimi po-

streči.

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)

KEY OF HEAVEN

fino vezano, 35

v umje vezano 35

CATHOLIC POCKET MANUAL

v fino umje vezano, 1-

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.